

Taal doen we samen

**Uitvoeringsprogramma
onderwijsachterstandenbeleid
gemeente Woensdrecht**

2024-2027

Inhoudsopgave

Uitvoeringsprogramma	2
1. Doelgroepdefinitie, indicatie en toeleiding.....	3
1.1 Doelgroepdefinitie	3
1.3 Toeleiding	4
1.4 Acties, indicatie en toeleiding	4
2. Aanpak en uitvoering.....	6
2.1 Uitvoering voorschoolse educatie	6
2.2 Uitvoering vroegschoolse educatie	6
2.3 Overdracht voorschoolse naar vroegschoolse educatie	7
2.4 Doorgaande lijn	8
2.5 Subsidiëring aanbod VE	8
2.6 Zware VE-groepen	8
2.7 Acties aanpak en uitvoering	9
3. Kwaliteitszorg en resultaten.....	10
3.1 Kwaliteitszorg	10
3.2 Resultaten op kindniveau.....	11
3.3 Resultaten op handelingsniveau	11
3.4 Acties kwaliteitszorg en resultaten	11
4. Samenwerking, rollen en verantwoordelijkheden	13
4.1 Ouders	13
4.2 Overlegstructuur	13
4.3 Acties samenwerking, rollen en verantwoordelijkheden	14
Bijlage 1 Stroomschema indicatiestelling VVE	15
Bijlage 2 Stroomschema logopedisch spreekuur	16
Bijlage 3 Uitgangspunten resultaatafspraken	17

Uitvoeringsprogramma

Er is in 2024 een nieuwe beleidsnotitie vastgesteld door de gemeenteraad van Woensdrecht. Voor de beleidsperiode 2024-2027 heeft de gemeente Woensdrecht twee speerpunten benoemd in de beleidsnota 'Taal doen we samen'. De speerpunten zijn:

- Doorlopende leerlijn 0 – 12 jaar
- Kwalitatief hoogwaardige ondersteuning

Deze speerpunten zijn gelijk aan de speerpunten in de vorige beleidsperiode, maar toch is het goed om het uitvoeringsprogramma, net als de beleidsnota te herzien en waar nodig aan te scherpen. In dit uitvoeringsprogramma is beschreven hoe de gemeente, samen met haar partners, samenwerkt op het beleidsthema OAB (onderwijsachterstandenbeleid) en hoe zij met deze partners de speerpunten gaat uitvoeren. Aan de hand van vier thema's zijn de afspraken en acties beschreven. De thema's beschrijven de onderdelen van het OAB en zijn:

1. Doelgroepdefinitie, indicatie en toeleiding
2. Aanpak en uitvoering
3. Kwaliteitszorg en resultaten
4. Samenwerking, rollen en verantwoordelijkheden

1. Doelgroepdefinitie, indicatie en toeleiding

Onderwijsachterstandenbeleid gaat voor de gemeente Woensdrecht in eerste instantie om het bieden van de juiste ondersteuning voor kinderen met een risico op een taalachterstand. Om de ondersteuning gericht in te zetten werkt de gemeente Woensdrecht met een doelgroepdefinitie en ontvangen kinderen die voldoen aan die definitie een zogenoemde VVE-indicatie.

1.1 Doelgroepdefinitie

De gemeente heeft in overleg met de samenwerkingspartners voor de gemeente Woensdrecht de volgende doelgroepdefinitie vastgesteld voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE, zie WPO artikel 167).

Een kind krijgt een VVE-indicatie en behoort daarmee tot de doelgroep wanneer:

- Een van beide ouders of ouder een laag opleidingsniveau heeft (te weten: basis(special)onderwijs, vso of niet meer dan twee leerjaren voortgezet onderwijs); OF
- De thuisomgeving onvoldoende stimulerend is op taalgebied; OF
- Er een (dreigende) ontwikkelachterstand is bij het kind op sociaal-emotioneel gebied, cognitieve ontwikkeling, zelfredzaamheid of motorisch gebied, vastgesteld door de kinderopvangorganisatie of op basis van de omgevingsanalyse door de JGZ. Hierbij moet duidelijk zijn dat deze achterstand kan worden verbeterd of verholpen door deel te nemen aan een VVE-traject¹.

Er is bij de omgevingsanalyse extra aandacht voor de (taal)ontwikkeling en verwerving van de Nederlandse taal bij peuters met een niet-Nederlandse thuistaal.

Een kleuter behoort tot de doelgroep wanneer deze in de peuterleeftijd een VVE-indicatie heeft gekregen.

In deze beleidsperiode volgt de VVE-coördinator, op basis van gegevens van Thuiszorg West-Brabant (TWB) en de kinderopvangpartijen, het bereik onder de voorschoolse doelgroep². Met de VVE-partners wordt jaarlijks deze definitie besproken om te beoordelen of deze nog passend is. Indien nodig doen de VVE-partners (in samenspraak met de VVE-coördinator) een voorstel voor aanpassing en legt deze voor ter besluitvorming aan de LEA.

1.2 Indicatie

Op basis van de hierboven opgenomen doelgroepdefinitie wordt via twee gelijkwaardige, professionele routes (Jeugdgezondheidszorg (Thuiszorg West-Brabant (TWB) en VE-gecertificeerde Kinderopvang) beoordeeld of een peuter risico's loopt op een achterstand en daarmee tot de doelgroep behoort.

1.2.1 Route 1: Jeugdgezondheidszorg (TWB)

De jeugdgezondheidszorg (TWB) geeft tijdens alle reguliere contactmomenten aandacht aan spraak- en taalontwikkeling van de Woensdrechtse kinderen. Als een kind de leeftijd van 24 maanden heeft bereikt (2 jaar), wordt tijdens het consult met ouders gesproken over de (taal)ontwikkeling van hun kind en het belang van de voorschool. Ook is het mogelijk dat een pedagogisch (beleids)medewerker een (risico op) achterstand vermoedt en daarvoor TWB vraagt een extra consult in te plannen³. Eventuele zorgen kunnen ook besproken worden tijdens het kwartaaloverleg tussen de kinderopvang en TWB. TWB registreert alle kinderen met een indicatie in de VVE-monitor vanaf 2025.

¹ Er zullen ook kinderen zijn voor wie VE niet het best passend of enige passende antwoord is om de ontwikkeling verder te stimuleren. TWB kijkt, met ouders, naar de verschillende mogelijkheden.

² Zie ook hoofdstuk 3

³ De voorschool kan hiervoor telefonisch contact opnemen met de jeugdverpleegkundige.

Mocht er tijdens een van deze of latere consulten (tot de leeftijd van 4 jaar) sprake zijn van een (risico op) taalachterstand volgens de doelgroepdefinitie, geeft TWB een VVE-indicatie af. Dit proces is schematisch weergegeven in bijlage 1.

1.2.2 Route 2: VE-instelling

Verwijzing via de Kinderopvangorganisatie gebeurt o.b.v. de ontwikkeling die het kind laat zien in de peutergroep waar het 2 tot 4 keer per week wordt ondersteund door VE gecertificeerde pedagogisch medewerkers. De verwijzing wordt afgestemd tussen Pedagogisch medewerker en Pedagogisch beleidsmedewerker VE/VE-coach. Dit proces is schematisch weergegeven in bijlage 1. Er wordt gebruik gemaakt van een format dat wordt ondertekend door de Pedagogisch beleidsmedewerker VE en de ouder/verzorger. Tussen de VE-instelling en jeugdgezondheidszorg worden afspraken gemaakt over het verwerken van de VE-indicatie in het kinddossier en VVE-monitor.

Er wordt door de kinderopvang jaarlijks een verantwoording voor de gemeente opgesteld met daarin vermeld: leeftijd, locatie, dagdelen en ondertekenaar. Dit is een van de voorwaarden die wordt opgenomen in de subsidieregeling voorschoolse educatie.

1.2.3 VE- peuter naar VVE-kleuter

Soms kan het VE-aanbod voor een VVE geïndiceerde peuter zo goed aansluiten dat de basisschool het niet herkent als VVE-kind. Als dit het geval is, wordt bij een warme overdracht door de VE-instelling, met instemming van de pedagogisch beleidsmedewerker VE/VE-coach wel aangegeven dat het een VE-peuter was, maar dat de indicatie niet meer nodig is. In het kinddossier kan dit vervolgens worden opgenomen. Hierin wordt dan genoteerd dat het kind opgaat in het gemiddelde van de groep.

De VVE-indicatie (VVE-vinkje in het kindvolgsysteem) wordt met de overgang naar de basisschool niet verwijderd. De reden hiervan is het kunnen blijven monitoren, anders gaat informatie verloren (zeker de informatie dat VVE niet meer nodig is, omdat het kind zich zo goed heeft ontwikkeld dankzij het VE-aanbod). Ditzelfde geldt bij de overgang van groep 1 naar groep 2 waarbij de basisschool aangeeft dat de indicatie niet meer nodig is.

1.3 Toeleiding

Om de peuters met een VE-indicatie een voorschoolse voorziening te laten bezoeken, zijn verschillende partners betrokken. TWB, kinderopvangpartijen, jeugdprofessionals en welzijnsinstellingen spelen hier allemaal een rol in.

In Woensdrecht maakten in 2023 52 doelgroepkinderen gebruik van het voorschoolse aanbod. Uit landelijke cijfers blijkt dat het bereik van kinderen met een (risico op) achterstand ongeveer 83%⁴ is. In de komende periode is de wens dit bereik in de gemeente Woensdrecht te monitoren en te verhogen. Daarom worden de komende periode acties voor de niet-bereikte peuters ingezet, zodat het non-bereik afneemt en nog beter zicht is op redenen van ouders om niet naar de voorschoolse opvang te gaan. Aanvullend wordt de monitoring van bereik versterkt, door de analyses te delen en te bespreken in de OAB-werkgroep.

1.4 Acties, indicatie en toeleiding

Voor de komende periode staan er op het gebied van doelgroepdefinitie, indicatie en toeleiding de volgende acties centraal:

⁴ De Staat van het Onderwijs 2022, Onderwijsinspectie

- We evalueren toeleiding en non-bereik VVE-peuters zodat er meer zicht is op de redenen waarom peuters niet naar de opvang gaan en er acties worden afgesproken om dit blijvend te volgen;
- We ontwikkelen het analyseren en monitoren van het bereik met VE-partners en de jeugdgezondheidszorg (o.a. door gebruik van een VVE-monitor van de jeugdgezondheidszorg);
- We trachten komende beleidsperiode een bereik van minimaal 85% te behalen.

2. Aanpak en uitvoering

Het voorschoolse aanbod, de doorgaande lijn met de vroegschool en de onderwijsondersteuning voor kinderen met een (taal)achterstand zijn in de gemeente Woensdrecht goed georganiseerd. Op de opvang en basisscholen ontvangen peuters en kleuters een beredeneerd thematisch aanbod gericht op de ontwikkeling van het jonge kind. Door het (beredeneerd) aanbod, wordt de inhoudelijke doorgaande lijn versterkt omdat de thematiek en inhoud op elkaar zijn afgestemd. Deze doorgaande lijn wordt verder gestimuleerd door uitwisseling op gemeentelijk niveau in de OAB-werkgroep. (zie ook onderdeel 4 in dit programma).

2.1 Uitvoering voorschoolse educatie

Op de VE-peuteropvang ontvangen doelgroepkinderen (minimaal) 4 dagdelen een beredeneerd aanbod. Het aantal uren voor peuters van 2,5 tot 4 jaar komt op 960 uur voorschoolse educatie in anderhalf jaar). Hoe de kinderopvangaanbieders de 960 uur indelen, laat de gemeente aan hen. De gemeente draagt wel zorg voor een duidelijke subsidieregeling om dit aanbod mogelijk te maken. De voorschoolse educatie wordt gesubsidieerd op basis van een subsidie-uurprijs. Deze vergoeding is bedoeld om alle VE-kosten (uitvoering, management, overdracht, signalering, scholing e.d.) te dekken. De kosten van de coaching van pedagogische medewerkers horen hier niet bij. Deze worden separaat gesubsidieerd. Vanaf het kalenderjaar 2024 wordt de subsidieregeling jaarlijks geëvalueerd en hernieuwd.

De ontwikkeling van de kinderen in de voorschool wordt ondersteund met behulp van een handelingsplan zodat pedagogische medewerkers nog gericht kunnen inzetten op de ontwikkelingskansen van het kind (zie ook de vereisten in de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) en van het besluit Kwaliteit Voorschoolse educatie). De ontwikkeling wordt gevolgd door het digitale kindvolgsysteem KIJK! 0 – 7, waar ook de basisscholen mee werken, waarmee ook de doorgaande leerlijn wordt gestimuleerd. Het handelingsplan en KIJK!-dossier vormen de basis van de warme overdracht.

Vanaf 1 januari 2022 is het voor alle VE-locaties verplicht om een pedagogisch beleidsmedewerker VE/VE-coach in te zetten. De wijze van invulling van deze rol wordt komende beleidsperiode (net als de vorige) aan de kinderopvanghouder gelaten. Deze kan namelijk sterk afhangen van de grootte van de organisatie. Belangrijk is wel dat als een kinderopvangorganisatie minder dan vijf doelgroepkinderen per jaar heeft, deze toch gesubsidieerd wordt voor vijf doelgroepkinderen. In een jaarlijks VE-overleg, bestaande uit pedagogisch beleidsmedewerkers VE/VE-coaches, VVE-coördinator en beleidsmedewerker van de gemeente worden verschillende (beleids)onderwerpen op het gebied van voorschoolse educatie besproken.

2.2 Uitvoering vroegschoolse educatie

Op de basisscholen sluit men aan waar het kind is gebleven in zijn ontwikkeling in het eigen groeps- en handelingsplan. Het is van belang dat de scholen goed aansluiten op de gebruikte thematiek en woordenschat uit de peuterperiode om de doorgaande lijn te realiseren. Ook in de overdracht over de ontwikkeling van het kind sluiten de voorscholen en scholen op elkaar aan door het gebruik van KIJK! 0 – 7.

Voor zij-instromende kinderen bieden de scholen vanuit de eigen organisatie passende ondersteuning. De afgelopen jaren is er een grote toename van migranten en statushouders geweest. Voor deze groep is mogelijk aanvullende ondersteuning nodig. Hiervoor is een (gezamenlijk gefinancierde, gemeentelijke) voorziening voor anderstalige kinderen gerealiseerd: nieuwkomersonderwijs Wereldwijs voor kinderen vanaf groep 3. Invulling van de kaders van eventueel extra gewenste voorzieningen voor kinderen met een taalachterstand in het onderwijs worden in deze beleidsperiode gezamenlijk uitgewerkt. Dit doet de gemeente Woensdrecht in

overleg met de scholen, onder andere via het Directeurenoverleg Primair Onderwijs (DOPO). Daar wordt besproken welke passende ondersteuning vanuit onderwijs en gemeente mogelijk nodig en mogelijk is.

Overig aanbod

Naast het werken met een beredeneerd aanbod voor de kinderen wordt aanvullende ontwikkelingsondersteuning aangeboden. Dit gebeurt onder andere door:

- Boekstart
- Thuis in Taal
- Klank & Taal
- Bibliotheek op school
- Themagerichte VVE bijeenkomsten
- Inzet vanuit het To-Taalhuis

Dit zullen we in de komende periode verder voortzetten. Ook de inzet van screening tijdens een logopedisch spreekuur blijft een mogelijkheid. Het stroomschema (bijlage 2), toont de route naar het logopedisch spreekuur en wie hierbij betrokken is. Mochten er tijdens deze beleidsperiode andere initiatieven wenselijk of nodig blijken voor kinderen in de leeftijd 0 – 12 jaar dan zal dit gezamenlijk in de OAB-werkgroep besproken worden.

Het Borgingsdocument dat in de vorige beleidsperiode is opgesteld zal door de voor- en vroegschool up-to-date gemaakt en gehouden worden. In het borgingsdocument staan alle afspraken rondom onderdelen uit de doorgaande lijn (gebaseerd op het onderzoekskader van de onderwijsinspectie). Het vormt een leidraad in de verbetering van VVE en borgt daarmee de kwaliteit en continuïteit. Het is een werkwijze die met de partners is besproken en is een hulpmiddel voor nieuwe medewerkers om een beeld te krijgen van VVE.

2.3 Overdracht voorschoolse naar vroegschoolse educatie

De overgang van de voorschool naar de vroegschool moet soepel verlopen, zodat zowel de peuter in de voorschoolse setting als een kleuter op de basisschool een passend aanbod krijgt en zich verder kan ontwikkelen. Hiervoor is onder andere een goede overdracht tussen alle partijen van belang. Rondom de overdracht is in Woensdrecht met elkaar afgesproken dat informatie over peuters wordt overdragen door middel van de digitale KIJK! 0 – 7 (met toestemming van ouders). Daarnaast geldt dat alle doelgroepkinderen warm worden overgedragen. Dat betekent dat de voorschool in een gesprek met de school de ontwikkeling van het kind bespreekt op basis van de gegevens uit KIJK!. De voorschool neemt hiervoor contact op met de school. Ook hierbij geldt, als dat nog niet als voorwaarde is ingeregeld in de ouderovereenkomst, dat toestemming van ouders voor de overdracht nodig is. Bij voorkeur sluiten ouders ook aan bij het gesprek, zodat ouder, school en voorschool gezamenlijk de start van het kind op de basisschool voorbereiden. Dit stimuleert het educatief partnerschap tussen onderwijs en ouders. Indien een peuter geen voorschool heeft bezocht, draagt TWB, met toestemming van ouders, de benodigde informatie over aan het basisonderwijs⁵.

Samengevat zijn de afspraken:

- We dragen kinderen over (van voor- naar vroegschool) met behulp van de web-based versie van KIJK! 0 – 7;
- We dragen alle VVE-Kinderen (doelgroepkindere) warm over aan het basisonderwijs- regie ligt bij kinderopvanglocaties);
- We dragen kinderen die geen gebruik gemaakt hebben van voorschoolse educatie ook (warm) over aan het basisonderwijs.

⁵ Kan een kind om wat voor reden dan ook niet starten in het basisonderwijs, dan heeft TWB altijd contact met school en ouders.

2.4 Doorgaande lijn

Naast overdracht werken de kinderopvangaanbieders en scholen ook aan het verstevigen van de doorgaande lijn. Een doorgaande lijn betekent dat er sprake is van voorzetting van de didactische lijn van het gekozen aanbod of programma in de voorschoolse periode, in de daaropvolgende leerjaren. Afstemming tussen de voor- en vroegschool is noodzakelijk om voor kinderen een doorgaande lijn te kunnen realiseren. In de gemeente Woensdrecht vindt deze afstemming plaats via de werkvloeroverleggen.

Een doorgaande lijn kan daarnaast ondersteund worden door overige (taal)voorzieningen die in de gemeente worden aangeboden. Het To-Taalhuis, logopedisten en de bibliotheek zijn natuurlijke partners die zich bezighouden met taalontwikkeling. Maar ook themagerichte bijeenkomsten, het samenwerkingsverband passend onderwijs PO en de jeugdgezondheidszorg (TWB en GGD) zijn partijen die de doorgaande lijn kunnen versterken. Omdat ouders de belangrijkste partner zijn bij het versterken van de (taal)ontwikkeling worden zij actief betrokken voor hun bijdrage aan de doorgaande lijn. Dit gebeurt door gemeentebreed in te zetten op de Aanpak Thuis in Taal.

Samengevat zijn de afspraken:

- We maken duidelijk wat de ondersteuningsmogelijkheden zijn voor kinderen voor wie VE niet het (enige) antwoord is om de ontwikkeling verder te stimuleren;
- We geven specifiek aandacht voor de brede ondersteuningsmogelijkheden voor (verborgen) laaggeletterde en anderstalige ouders in de gemeente ;
- We maken inzichtelijk wat de verschillen zijn tussen de kernen als het gaat om ondersteuningsbehoefte- en aanbod.

2.5 Subsidiëring aanbod VE

De gemeente ontwikkelt een passend subsidiebeleid. Vanaf 2024 wordt jaarlijks de subsidieregeling VE en peuteropvang hernieuwd en jaarlijks worden de subsidietarieven (met VE-partners) geëvalueerd om deze passend te behouden. Hierbij draagt de gemeente zorg dat ook het subsidiebeleid aansluit bij de voorzieningen voor peuters zonder VE-indicatie en met ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. De subsidieregeling wordt altijd in het jaar voorafgaand op het jaar waarin de subsidie wordt verstrekt, gepubliceerd (uiterlijk in september).

De gemeente maakt voor de partners inzichtelijk welke vormen van financiële ondersteuning er zijn voor aanbieders en ouders, zoals opvang op basis van een Sociaal Medische Indicatie (SMI), voorschoolse educatie en reguliere peuteropvang. Dit draagt eveneens bij aan het scheppen van duidelijke kaders. Indien gewenst kan de gemeente ondersteunen bij het goed en duidelijk communiceren van de veranderingen aan huidige en nieuwe ouders.

2.6 Zware VE-groepen

Landelijk is te concluderen dat de zwaarte van VE-groepen steeds zwaarder wordt: groepen met kinderen met toenemende gedragsproblematiek. De komende beleidsperiode wordt samen met de VE-partners gezocht naar de (concrete) definitie van zware VE-groepen en mogelijkheden om met deze problematiek om te gaan. Bij de aanpak hiervan wordt ook de jeugdverpleegkundigen en Team Jeugd (jeugdprofessionals van gemeente Woensdrecht) betrokken.

2.7 Acties aanpak en uitvoering

Samengevat zijn de acties rondom aanpak en uitvoering:

- We zetten de OAB-werkgroep voort om gemeentebreed het netwerk rondom opvang en onderwijs te verstevigen;
- We zetten de werkvloeroverleggen voort in verband met de afstemming tussen de voor- en vroegschoolse educatie;
- We zetten het logopedisch spreekuur voort;
- We zetten de Thuis in Taal- Aanpak voort en ontwikkelen/borgen deze aanpak in de gemeente;
- We organiseren relevante gemeentebrede VVE thema-bijeenkomsten;
- We gaan in overleg met scholen rondom aanbod en ondersteuning voor anderstaligen (migranten en statushouders);
- We onderzoeken en experimenten rondom mogelijkheden om zware VE-groepen te kunnen bedienen;
- We stellen jaarlijks een nieuwe subsidieregeling vast

3. Kwaliteitszorg en resultaten

Onder de brede noemer kwaliteitszorg en resultaten vallen de afspraken rondom interne kwaliteitszorg, de kwaliteitsdialoog en kwaliteitsmeting. Belangrijk is te vermelden dat alle voorscholen en scholen verantwoordelijk zijn voor de eigen interne kwaliteitszorg, waaronder de professionalisering en scholing van de eigen medewerkers. Op gemeentelijk niveau wordt met de partners de kwaliteit van de voorzieningen geborgd en op welke punten deze mogelijk verbeterd kan worden.

3.1 Kwaliteitszorg

Om kinderen die extra ondersteuning en aandacht nodig hebben in de voorschoolse periode de juiste kansen te kunnen bieden, is het nodig met de VE-partners in opvang, onderwijs en jeugdgezondheidszorg de gepleegde inzet te volgen en te evalueren. Dit versterkt de kwaliteit van het aanbod.

Dit gebeurt op een aantal manieren:

1. *Monitoring.* Monitoring en het delen van data wordt geïntensiveerd. Ten eerste wordt het bereik onder doelgroeppeuters beter gevolgd. Hierbij wordt in de toekomst gebruik gemaakt van een toeleidingsmonitor. De VVE-coördinator bespreekt tweemaal per jaar een analyse van het bereik met de OAB-werkgroep om trends en ontwikkelingen te duiden en eventuele acties te bespreken. In de LEA komt het bereik jaarlijks op de agenda. De gemeente draagt zorg voor de agendering voor de LEA; de VVE-coördinator voor de agendering bij de werkgroep.
2. *Kwaliteitsmeting.* Minimaal eenmaal per twee jaar wordt de Kwaliteitsmeting VE uitgevoerd onder VE-aanbieders, waarmee de kwaliteit van VE wordt gemeten. Dit stimulerend toezicht is in aanvulling op de controles vanuit Handhaving en Toezicht van de GGD, die toeziet op de door het Rijk gestelde wettelijke normen en kaders vanuit de wet Kinderopvang en aanvullende (lokale) maatregelen. Doel van de Kwaliteitsmeting VE is het signaleren waar verbeterpunten liggen en winst te behalen is. De resultaten van de Kwaliteitsmeting VE zijn bedoeld als input voor de interne kwaliteitszorg van de aanbieders en geven inzicht in het gemeentelijk beeld van de kwaliteit. De VE-aanbieders krijgen, conform beleid van de GGD, een hersteltermijn van vier weken. Mocht verbetering op de gesignaleerde punten uitblijven, dan gaat de gemeente in gesprek met de aanbieder. Mocht na gesprek en hersteltermijn verbetering nog verder uitblijven, dan kan dit op termijn gevolgen hebben voor de aangevraagde subsidie. Aan het einde van deze beleidsperiode wordt met elkaar de effectiviteit van de kwaliteitsmeting als middel om verbeteringen te bewerkstellingen geëvalueerd. De gemeente heeft de regie.
3. *Kwaliteitsdialoog.* Het gesprek rondom kwaliteit wordt versterkt door tweejaarlijkse rapportages van de KIIK-monitor 0-7. De resultaten worden beschikbaar gesteld per kinderopvang- en schoolbestuur zodat ook binnen de eigen organisaties gesproken kan worden over kwaliteit en kwaliteitsverbetering. De KIIK! VVE monitor van de Bazaltgroep levert hier input voor. De VVE-coördinator coördineert de monitoring op de afspraken en bespreekt de resultaten op basis van de rapportages tijdens de werkvloeroverleggen. De gemeente agendeert dit voor DOPO⁶ en LEA. Door regelmatig met elkaar over de resultaten van VVE te spreken, kunnen gezamenlijk gedragen keuzes gemaakt worden over kwaliteitsverhogende maatregelen.

⁶ Directeuren kinderopvang (waar VE wordt aangeboden) worden ook uitgenodigd voor het DOPO waarin de tweejaarlijkse rapportages van de KIIK-monitor 0-7 worden besproken.

3.2 Resultaten op kindniveau

Volgens de wet op het Primair Onderwijs moeten gemeente en schoolbesturen afspraken maken om de resultaten van vroegschoolse educatie te volgen. Binnen de KIJK! VVE monitor wordt met een viertal resultaatafspraken gewerkt.⁷:

Voor het volgen van deze resultaatafspraken geldt een aantal uitgangspunten, die in bijlage 3 zijn opgenomen. Op basis van deze uitgangspunten en de monitoring van de resultaatafspraken worden tweejaarlijks de resultaten in de werkvloeroverleggen besproken en jaarlijks bij DOPO en LEA. Bij het LEA-overleg wordt op dat moment ook besloten of de afspraken verlengd dan wel aangepast worden. De percentages zijn voor de beleidsperiode 2024-2027 verhoogd van 80% naar 90%. Dit is op advies van Bazaltgroep.

- 90% van alle kinderen laat een positieve score (++) of (+) zien op welbevinden;
- 90% van alle kinderen is betrokken. Zij scoren een 3,5 of hoger op betrokkenheid;
- bij minstens 90% van de peuters die met een taalachterstand instromen op de voorschool, is deze achterstand op het domein taal bij uitstroom uit de voorschool afgenomen;
- bij minstens 90% van de kleuters die met een taalachterstand instromen in groep 1, is deze achterstand op het domein taal eind groep 2 afgenomen.

3.3 Resultaten op handelingsniveau

Bovenstaande resultaatafspraken zijn gemaakt op kindniveau, maar komende beleidsperiode worden ook resultaatafspraken gemaakt op handelingsniveau en pedagogisch niveau van de pedagogisch medewerkers. Het handelen van hen is namelijk essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Deze resultaatafspraken zijn gebaseerd op de kwaliteitsmeting voorschoolse educatie van de GGD.

- VE-aanbieders scoren op 6 van de 7 onderstaande onderdelen een positieve score (3 of 4):
 - Het afstemmen van het educatief handelen tussen pedagogisch medewerkers;
 - Het uitvoeren van effectieve en gerichte activiteit voor de (taal)ontwikkeling;
 - Het bevorderen van interactie met en tussen de kinderen;
 - Het stimuleren van actieve betrokkenheid van de kinderen;
 - Het bevorderen van de ontwikkeling en aanpak gedrag en strategieën bij kinderen;
 - Het responsieve gedrag van de pedagogisch medewerkers;
 - Het afstemmen van de activiteiten op de verschillen in ontwikkeling van de individuele kinderen op basis van observaties.

3.4 Acties kwaliteitszorg en resultaten

Samengevat zijn de acties rondom kwaliteitszorg en resultaten:

- We zetten de kwaliteitsmonoloog (met behulp van de KIJK!-VVE monitor), inclusief resultaatafspraken voort - gecoördineerd door de VVE-coördinator;
- We zetten de kwaliteitsmonitor voort de komende periode met de nadruk op het bereik - gecoördineerd door de VVE-coördinator;

⁷ Deze zijn afgeleid van de vorige resultaatafspraken en zijn met alle kind- en leerlingvolgsystemen met een interne norm te volgen, zoals KIJK! 0 -7.

- We zetten de kwaliteitsmeting voort de komende periode in samenwerking met de GGD– gecoördineerd door de gemeente;
- We passen de resultaatafspraken op kind- en handelingsniveau aan waar nodig.

4. Samenwerking, rollen en verantwoordelijkheden

Het bieden van voldoende ontwikkelingskansen voor kinderen van nul tot twaalf jaar vraagt samenwerking van meerdere partijen. De gemeente werkt hiervoor onder meer samen met de voorschoolse voorzieningen, de basisscholen en de jeugdgezondheidszorg. Deze partijen zetten zich vanuit de eigen verantwoordelijkheid⁸ gezamenlijk in voor een goede start voor alle kinderen in Woensdrecht en stellen gezamenlijk ambities vast op het gebied van OAB. Vanuit dit vertrekpunt vindt samenwerking plaats, waarbij de gemeente de regie- en coördinerende rol op zich neemt om partijen bij elkaar te brengen middels een werkende overlegstructuur.

4.1 Ouders

Ouders spelen een cruciale rol in het ondersteunen van de (taal)ontwikkelingskansen van hun kinderen; de impact en kracht van ouders in de eerste jaren is van groot belang voor de (taal)ontwikkeling van kinderen. Een belangrijk onderdeel van een succesvolle aanpak van onderwijsachterstanden is dan ook het bouwen van partnerschapsrelaties met ouders in het belang van het kind. De samenwerking tussen ouders en professionals blijkt de sterkste voorspeller van leerresultaten.

Om de samenwerking tussen ouders en professionals – het educatief partnerschap – vorm te geven, werken de (voor)scholen en kinderopvang in Woensdrecht met de zeven stappen uit de aanpak Thuis in Taal. Het doel van deze aanpak is de taalontwikkeling van kinderen positief te ondersteunen. In de eerste drie stappen werkt de professional aan het opbouwen van een gelijkwaardige relatie met alle ouders. Dit, door zich in de thuisomgeving te verdiepen en daarop aan te sluiten en samen met ouders wederzijdse verwachtingen uit te spreken en afspraken te maken. In het hart van de aanpak, stap 4, voeren ouders en professionals binnen de schoolomgeving en kinderopvang regelmatig zogenaamde ouder-kindactiviteiten uit. Dit zijn activiteiten die de interactie uitlokken en die door alle ouders (ook laag taalvaardige en anderstalige ouders) zijn uit te voeren en plezier bieden aan ouder en kind. Als deze routine eenmaal is opgebouwd kan de professional de ouder versterken in zijn rol als taalontwikkelaar. Op deze wijze worden alle ouders betrokken en kunnen meer ouders een belangrijke bijdrage leveren aan de taalontwikkeling van hun kind. In 2021 – 2023 is deze aanpak opgestart op verschillende kinderopvanglocaties en basisscholen in Woensdrecht en de komende jaren wordt gewerkt aan borging. Met de Aanpak Thuis in Taal sorteert de gemeente voor op de Gezinsgerichte aanpak Geletterdheid die vanaf 1 januari 2025 tot de wettelijke taken behoort.

Natuurlijk hebben de partners in de kinderopvang en het onderwijs eigen ouderbeleid, waarbij duidelijk wordt gemaakt hoe ouders geïnformeerd worden en betrokken worden bij de ontwikkeling van hun kind(eren). Er is daarnaast voor een gemeente geen wettelijke verplichting om ouderbeleid te voeren, maar omdat de betrokkenheid van ouders als cruciaal wordt gezien voor de ontwikkeling van het kind, wordt de komende periode met elkaar een gemeentelijk beleid hierover uitgewerkt, in samenhang met andere beleidsinitiatieven rondom bijvoorbeeld laaggeletterdheid en het To-Taalhuis. Dit beleid is een overzicht van gemeentebrede afspraken.

4.2 Overlegstructuur

Zoals eerder al vermeld, blijft aandacht voor het versterken van de onderlinge uitwisseling. In de gemeente hebben onderwijs en opvang al regelmatig contact via:

- Werkvloeroverleggen op uitvoerend niveau (met zowel de voorschool als de vroegschool)
- VE-overleggen op beleidsmatig niveau (met de pedagogisch beleidsmedewerker VE/VE-coach)
- DOPO, afstemming over taal en andere onderwerpen
- LEA op bestuurlijk of strategisch niveau – regie ligt bij gemeente

⁸ Zie bijlage 2 van de beleidsnota 'Taal doen we samen'.

Naast deze overleggen bestaat een gemeentebrede OAB-werkgroep om uitwisseling verder te stimuleren. De VVE-coördinator coördineert deze werkgroep. Deelnemers aan de werkgroep zijn: een (gemandateerd) VVE-verantwoordelijke per school en per kinderopvangaanbieder, vertegenwoordiger van TWB en GGD, logopedisten, spraak-/taalexpert, bibliotheek, team Jeugd, de VVE-coördinator en de beleidsmedewerker van de gemeente. De bedoeling van deze werkgroep is niet om nog meer te overleggen, maar juist om onderwerpen in het passende gremium te bespreken.

4.3 Acties samenwerking, rollen en verantwoordelijkheden

Samengevat zijn de acties rondom het versterken van de samenwerking en uitwisseling:

- We ontwikkelen gemeentelijk beleid op oudersamenwerking gebaseerd op het voortzetten van de Aanpak Thuis in Taal en anticiperend op de verantwoordelijkheid van gemeenten m.b.t. de Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid (GGG) vanaf 2025;
- We zetten de OAB-werkgroep voort;
- We voeren regie uit op het DOPO, het LEA, VE-overleg en de OAB-werkgroep.

Bijlage 1 Stroomschema indicatiestelling VVE

Bijlage 2 Stroomschema logopedisch spreekuur

voor kinderen van 2 tot 7 jaar

* Kinderopvang, basisschool of JGZ stuurt het door ouders ondertekende aanmeldformulier logopedisch spreekuur beveiligd naar VVE coördinator.

Bijlage 3 Uitgangspunten resultaatafspraken

Bij het meten van de resultaatafspraken voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE) staat het begrip taalachterstand centraal in lijn met de gemeentelijke visie. We formuleren hieronder wat onder dit begrip wordt verstaan in het kader van onze resultaatafspraken⁹.

Taalachterstand

Taalachterstand is een achterstand die op het taaldomein door middel van een observatiesysteem vastgesteld wordt aan de hand van de norm van het desbetreffende systeem.

Uitgangspunten

Bij de resultaatafspraken VVE zijn met elkaar de volgende uitgangspunten geformuleerd:

1. De resultaatafspraken betreffen zowel de voorschoolse als de vroegschoolse sector. Er worden aparte afspraken gemaakt voor de voorschoolse en de vroegschoolse periode. De kernvraag is wat de toegevoegde waarde is van de voor/vroegschool voor peuters/kleuters die een VVE-aanbod hebben gehad. Bij de metingen staan dus niet de uitkomsten van de kinderen centraal, maar de uitkomsten van de betreffende (voor)school.
2. De resultaatafspraken betreffen in ieder geval het domein Taal. Andere domeinen, zoals Rekenen, Sociaal-Emotioneel of Motorisch, kunnen eveneens worden betrokken.
3. De afspraken zijn realistische ambities: we gaan niet nastreven dat er 100% effect is, dus bij alle peuters/kleuters. We stellen doelen die ambitieus, maar ook haalbaar zijn.
4. Alle voorschoolse locaties en scholen hanteren een genormeerd volgsysteem. De keuze van het systeem is aan de voorschoolse organisaties/locaties en scholen/schoolbesturen zelf.
5. VVE zou voor ieder kind met een taalachterstand vanaf de VVE-leeftijd effect moeten hebben. We stellen daarom niet de VE-indicatie van het kind centraal, maar de achterstand zoals die is vastgesteld bij instroom van de voor/vroegschool. Onder instroom wordt verstaan het eerste moment waarop de peuter of kleuter wordt geobserveerd. Met uitstroom wordt het laatste observatiemoment aangehouden. In de tussentijd is het streven om bij een achterstand in te lopen op de gewenste leerlijn. De observatiemomenten, 'in- en uitstroom', worden vastgesteld aan de hand van de ijkmomenten die het systeem voorschrijft.
6. Voorschoolse locaties en scholen volgen van alle kinderen de ontwikkeling. Echter niet alle kinderen worden meegenomen in de monitor Resultaatafspraken. Buiten de monitor worden gehouden: kinderen die zij-intromen en korter dan 1 jaar VVE hebben gevolgd.
7. Voorschoolse organisaties en schoolbesturen krijgen zelf de eigen terugkoppeling van de behaalde scores. Dit wordt niet aan de gemeente of anderen beschikbaar gesteld. Hiermee kunnen de organisaties voor zichzelf en met hun OAB-partners in de kern een goede analyse maken wat de betekenis is van de eigen uitkomsten. Bij deze analyse wordt door hen ook de proceskant van VVE uitdrukkelijk meegenomen. We doelen dan op zaken als: doorgaande lijn, ouderbetrokkenheid, goede overdracht etc.
8. Voor de gemeentelijke en de kernrapportages worden alleen de geanonimiseerde, geaggregeerde scores van voorschoolse locaties en scholen gebruikt.
9. Bij een gewenste overstap op een nieuw systeem om de ontwikkeling van kinderen in beeld te krijgen, wordt dit voorafgaand aan de aanschaf van een nieuw systeem besproken met de overige betrokken OAB-partijen (gemeente, onderwijs, kinderopvang). Indien er sprake is van overstap naar een nieuw systeem wordt de locatie of school twee jaar niet meegenomen in de gemeentelijke en kernrapportage. Men kan er wel voor kiezen de locatie/schoolrapportage te ontvangen. De reden van dit uitgangspunt is dat ervaring leert dat nieuwe systemen enige tijd vragen voordat zij goed in organisaties ingebed zijn en goed toegepast

⁹ Dit staat los van de doelgroepdefinitie.

worden. Bij de keuze voor een nieuw systeem is het wel belangrijk dat de gewenste gegevens van en binnen de dorpskernen inzichtelijk moeten blijven.

10. Resultaatafspraken worden nooit gebruikt om extern te verantwoorden/af te rekenen.
11. Na de monitor zal er een evaluatie plaatsvinden om met alle OAB-partners het gesprek aan te gaan over de huidige resultaatafspraken. In deze evaluatie wordt bepaald of er ook voldoende informatie is om alles te meten en of de gestelde doelen realistisch zijn.